

Sygn. akt II AKa 436/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 grudnia 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Gdańsku II Wydział Karny

w składzie:

Przewodniczący: SSA Andrzej Czarnota

Sędziowie: SSA Krzysztof Ciemnoczołowski (spr.)

SSA Andrzej Rydzewski

Protokolant: stażysta Michalina Adamonis

przy udziale Prokuratora Prokuratury Apelacyjnej w Gdańsku Krzysztofa Nowickiego

po rozpoznaniu w dniu 19 grudnia 2013 r.

sprawy skazanego

W. D.

o wydanie wyroku łącznego

na skutek apelacji wniesionej przez Prokuratora Prokuratury Rejonowej w K.

od wyroku łącznego Sądu Okręgowego w Gdańsku

z dnia 2 października 2013 r., sygn. akt **XIV K 91/13**

I. uchyla zaskarżony wyrok w punktach I, III i VI i w tej części postępowanie umarza na podstawie art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k.,

II. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. K. S. - Zespół Adwokacki nr (...) w G. - kwotę 120 zł. (sto dwadzieścia złotych) tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu skazanemu W. D. w postępowaniu odwoławczym,

III. kosztami procesu obciąża Skarb Państwa;

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Gdańsku rozpoznawał sprawę w przedmiocie wydania wyroku łącznego wobec **W. D.**, skazanego prawomocnymi wyrokami:

1. Sądu Rejonowego w Kartuzach z dnia 23 września 2009 r. w sprawie o sygn. akt II K 591/09 za:

a) pięć przestępstw z art. 279 § 1 k.k. popełnionych w grudniu 2008 r., styczniu 2009 r., 20 lutego 2009 r. i w okresie od 1 grudnia 2008 r. do 28 lutego 2009 r., stanowiących ciąg przestępstw, na karę roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności i grzywnę w wymiarze 30 stawek dziennych po 10 złotych każda,

b) cztery przestępstwa z art. 278 § 1 k.k. popełnione w grudniu 2008 r. i w styczniu 2009 r., stanowiące ciąg przestępstw, na karę roku pozbawienia wolności i grzywnę w wymiarze 30 stawek dziennych po 10 złotych każda,

c) przestępstwo z art. 59 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 12 k.k. popełnione w grudniu 2008 r. i styczniu 2009 r., na karę roku pozbawienia wolności i grzywnę w wymiarze 40 stawek dziennych po 10 złotych każda,

d) dwa przestępstwa z art. 59 ust. 1, 2 i 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 12 k.k. popełnione w grudniu 2008 r. i styczniu 2009 r. na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności i grzywnę w wymiarze 30 stawek dziennych po 10 złotych każda;

kary jednostkowe zostały połączone i wymierzono w ich miejsce karę łączną 2 lat pozbawienia wolności i karę łączną grzywny w wymiarze 60 stawek dziennych po 10 złotych każda; wykonanie kary pozbawienia wolności warunkowo zawieszono na okres próby wynoszący 5 lat a następnie zarządzono jej wykonanie postanowieniem z dnia 16 marca 2011 r. w sprawie II Ko 1351/10,

2. Sądu Rejonowego w Kartuzach z dnia 9 listopada 2009 r. w sprawie o sygn. akt II K 480/09 za przestępstwo z art. 278 § 1 k.k. popełnione w dniu 8 maja 2009 r. na karę 5 miesięcy pozbawienia wolności i grzywnę w wymiarze 50 stawek dziennych po 10 złotych każda; wykonanie kary pozbawienia wolności warunkowo zawieszono na okres próby wynoszący 4 lata a następnie zarządzono jej wykonanie postanowieniem z 1 sierpnia 2012 r. w sprawie II Ko 1009/12;

3. Sądu Rejonowego w Kartuzach z dnia 12 listopada 2009 r. w sprawie o sygn. akt II K 787/09 za przestępstwo z art. 278 § 1 k.k. popełnione w styczniu 2009 r. na karę roku pozbawienia wolności i grzywnę w wymiarze 50 stawek dziennych po 10 złotych każda; wykonanie kary pozbawienia wolności warunkowo zawieszono na okres próby wynoszący 4 lata a następnie zarządzono jej wykonanie postanowieniem z dnia 23 maja 2012 r. w sprawie II Ko 1006/12;

4. Sądu Rejonowego w Kartuzach z dnia 25 stycznia 2010 r. w sprawie o sygn. akt II K 1033/09 za przestępstwo z art. 289 § 1 k.k. popełnione w nocy z dnia 24 na 25 października 2009 r. na karę roku pozbawienia wolności i grzywnę w wymiarze 50 stawek dziennych po 20 złotych każda; wykonanie kary pozbawienia wolności zostało warunkowo zawieszono na okres próby wynoszący 4 lata a następnie zarządzono jej wykonanie postanowieniem z dnia 16 stycznia 2012 r. w sprawie II Ko 100/12;

5. Sądu Rejonowego w Kartuzach z dnia 5 lipca 2011 r. w sprawie o sygn. akt II K 15/11 za:

a) dwa przestępstwa z art. 278 § 1 k.k. popełnione w okresie od 15 do 30 lipca 2010 r. i w dniu 27 września 2010 r., stanowiące ciąg przestępstw, na karę roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności i grzywnę w wymiarze 40 stawek dziennych po 10 złotych każda,

b) przestępstwo z art. 279 § 1 k.k. popełnione w dniu 30 września 2010 r. na karę roku i 3 miesięcy pozbawienia wolności i grzywnę w wymiarze 60 stawek dziennych po 10 złotych każda;

kary jednostkowe zostały połączone i wymierzono w ich miejsce karę łączną 2 lat pozbawienia wolności i karę łączną grzywny w wymiarze 80 stawek dziennych po 10 złotych każda;

6. Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 27 lipca 2011 r. w sprawie o sygn. akt XIV K 58/11 za:

a) przestępstwo z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 280 § 2 k.k. popełnione w dniu 20 stycznia 2011 r. na karę 3 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności,

b) trzy przestępstwa z art. 289 § 2 k.k. popełnione w nocy 11/12 listopada 2010 r., 22/23 listopada 2010 r. oraz 18/19 grudnia 2010 r., stanowiące ciąg przestępstw, na karę roku pozbawienia wolności,

c) przestępstwo z art. 278 § 5 k.k. w zb. z art. 275 § 1 k.k. w zb. z art. 276 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. popełnione w nocy 11/12 listopada 2010 r. na karę 4 miesięcy pozbawienia wolności,

d) przestępstwo z art. 278 § 1 k.k. popełnione w nieustalonym dniu w listopadzie 2010 r. na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności,

kary jednostkowe zostały połączone i wymierzono w ich miejsce karę łączną 4 lat pozbawienia wolności, na poczet kary łącznej pozbawienia wolności zaliczono skazanemu okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie: w dniu 7 stycznia 2011 r. oraz od dnia 20 stycznia 2011 r. do dnia 27 lipca 2011 r.,

7. Sądu Rejonowego w Kartuzach z dnia 4 sierpnia 2011 r. w sprawie o sygn. akt II K 170/11 za:

a) przestępstwo z art. 278 § 1 k.k. popełnione w dniu 3 grudnia 2010 r., na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności,

b) przestępstwo z art. 62 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, popełnione w dniu 8 grudnia 2010 r. na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności,

kary jednostkowe zostały połączone i wymierzono w ich miejsce karę łączną roku pozbawienia wolności; na poczet kary łącznej pozbawienia wolności zaliczono skazanemu okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie od dnia 8 grudnia 2010 r. do dnia 9 grudnia 2010 r.,

8. Sądu Rejonowego w Kartuzach z dnia 11 sierpnia 2011 r. w sprawie o sygn. akt II K 856/10 za:

a) przestępstwo z art. 62 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, popełnione w dniu 17 maja 2010 r., na karę roku pozbawienia wolności,

b) przestępstwo z art. 63 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, popełnione w dniu 17 maja 2010 r., na karę roku pozbawienia wolności,

kary jednostkowe zostały połączone i wymierzono w ich miejsce karę łączną roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności;

9. Sądu Rejonowego w Kartuzach z dnia 25 listopada 2011 r. w sprawie o sygn. akt II K 754/11 za przestępstwo z art. 278 § 1 k.k., popełnione w nocy 22/23 listopada 2010 r., na karę roku pozbawienia wolności,

Wyroki wydane w powyższych sprawach (poza sprawą II K 1033/09 Sądu Rejonowego w Kartuzach) zostały objęte wyrokiem łącznym Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 31 sierpnia 2012 r. w sprawie XIV K 6/12, który orzekł dwie kary łączne pozbawienia wolności - w wymiarze 2 lat i 5 miesięcy (po połączeniu kar jednostkowych z wyroków opisanych w punktach 1-3) oraz 6 lat i 6 miesięcy (po połączeniu kar jednostkowych z wyroków opisanych w punktach 5-9), a także karę łączną grzywny w wymiarze 150 stawek dziennych po 10 złotych każda (po połączeniu kar jednostkowych z wyroków opisanych w punktach 1-3);

10. Sądu Rejonowego w Kartuzach z dnia 12 marca 2012 r. w sprawie o sygn. akt II K 293/11 za:

a) przestępstwo z art. 279 § 1 k.k. popełnione w nocy 19/20 grudnia 2010 r. na karę roku i 3 miesięcy pozbawienia wolności,

b) przestępstwo z art. 278 § 1 k.k. popełnione w okresie od 11 do 26 stycznia 2011 r. na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności;

kary jednostkowe zostały połączone i wymierzono w ich miejsce karę łączną roku i 3 miesięcy pozbawienia wolności;

Wyrokiem łącznym z dnia 2 października 2013 roku, sygn. Akt XIV K 91/13, Sąd Okręgowy w Gdańsku orzekł:

I. na podstawie art. 569 § 1 i § 2 k.p.k., art. 570 k.p.k. oraz art. 86 § 1 i 2 k.k., art. 91 § 2 k.k. przy zastosowaniu art. 4 § 1 k.k. połączył skazanemu jednostkowe kary pozbawienia wolności i kary grzywny orzeczone wyrokami Sądu Rejonowego w Kartuzach: z dnia 23 września 2009 roku w sprawie o sygn. akt II K 591/09, z dnia 9 listopada 2009 roku w sprawie o sygn. akt II K 480/09 oraz z dnia 12 listopada 2009 roku w sprawie o sygn. akt II K 787/09 i wymierzył w ich miejsce karę łączną 2 lat i 5 miesięcy pozbawienia wolności oraz karę łączną 150 stawek dziennych grzywny po 10 złotych każda;

II. na podstawie art. 569 § 1 i § 2 k.p.k., art. 570 k.p.k. oraz art. 86 § 1 k.k., art. 91 § 2 k.k. połączył skazanemu jednostkowe kary pozbawienia wolności orzeczone wyrokami Sądu Rejonowego w Kartuzach: z dnia 5 lipca 2011 r. w sprawie II K 15/11, z dnia 4 sierpnia 2011 r. w sprawie II K 170/11, z dnia 11 sierpnia 2011 r. w sprawie o sygn. akt II K 856/10, z dnia 25 listopada 2011 r. w sprawie II K 754/11 i z dnia 12 marca 2012 r. w sprawie II K 293/11 oraz wyrokiem Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 27 lipca 2011 roku w sprawie XIV K 58/11 i wymierzył mu karę łączną 7 lat i 3 miesięcy pozbawienia wolności;

III. na podstawie art. 577 k.p.k. zaliczył na poczet orzeczonej w punkcie I wyroku kary łącznej pozbawienia wolności okres pozbawienia wolności od dnia od dnia 8 sierpnia 2011 r. do dnia 27 września 2012 r.;

IV. na podstawie art. 577 k.p.k. zaliczył na poczet orzeczonej w punkcie II wyroku kary łącznej pozbawienia wolności okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie XIV K 58/11 Sądu Okręgowego w Gdańsku tj. dzień 7 stycznia 2011 r., okres od dnia 20 stycznia 2011 roku do dnia 27 lipca 2011 roku oraz okres częściowo odbytej kary pozbawienia wolności w tej sprawie - od dnia 27 lipca 2011 roku do dnia 8 sierpnia 2011 r., okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie II K 170/11 Sądu Rejonowego w Kartuzach od dnia 8 grudnia 2010 r. do dnia 09 grudnia 2010 r. oraz okres częściowo odbytej kary pozbawienia wolności w sprawie II K 293/11 Sądu Rejonowego w Kartuzach od dnia 27 września 2013 r.;

V. na podstawie art. 576 § 1 k.p.k. a contrario pozostałe rozstrzygnięcia zawarte w wyrokach wydanych wobec skazanego pozostawił do odrębnego wykonania

VI. na podstawie art. 572 k.p.k. umorzył postępowanie w zakresie objęcia wyrokiem łącznym kary orzeczonej przez Sąd Rejonowy w Kartuzach w sprawie o sygn. akt II K 1033/09;

Wyrok zawiera również rozstrzygnięcie o kosztach sądowych.

Apelację od powyższego wyroku złożył prokurator, który zaskarżył wyrok na korzyść skazanego w części, tj. w punktach I, III i VI, zarzucając orzeczeniu wydanie wbrew przesłance powagi rzeczy osądzonej i wnosząc o:

- uchylenie pkt I i III zaskarżonego wyroku i umorzenie na podstawie art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. postępowania o wydanie wyroku łącznego w zakresie kar pozbawienia wolności i grzywny orzeczonych wyrokami II K 591/09, II K 480/09 i II K 787/09 Sądu Rejonowego w Kartuzach,

- uchylenie pkt VI zaskarżonego wyroku i umorzenie na podstawie art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. postępowania w zakresie objęcia wyrokiem łącznym kary orzeczonej przez Sąd Rejonowy w Kartuzach w sprawie II K 1033/09.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Apelacja jest zasadna, gdyż zaskarżony wyrok zapadł z obrazą przepisu art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k., nakazującego umorzenie postępowania w sytuacji, gdy postępowanie co do tego samego czynu tej samej osoby zostało prawomocnie zakończone.

Sąd odwoławczy, podobnie jak apelujący, aprobuje stanowisko Sądu Najwyższego, wyrażone w tezie uchwały z dnia 29 października 2012 r., sygn. akt I KZP 15/12, iż użyte w art. 575 § 1 k.p.k. wyrażenie "wyrok łączny traci moc" oznacza, że

z chwilą wydania nowego wyroku łącznego tracą moc zawarte w poprzednim wyroku łącznym te jego rozstrzygnięcia o połączeniu kar lub środków karnych, bądź o umorzeniu postępowania na podstawie art. 572 k.p.k., które objęte zostały nowym wyrokiem łącznym, wydanym w związku z powstałą po wydaniu pierwszego wyroku łącznego potrzebą, wynikającą z przesłanek prawnomaterialnych, określonych w art. 85 k.k. (publ. OSNKW 2012/11/111). Powołany pogląd uległ w orzecznictwie Sądu Najwyższego i sądów powszechnych tak dalekiemu upowszechnieniu, że obecnie należy go uznać za utrwalony i nie budzący zasadniczych kontrowersji (zob. np. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 05.04.2013 r., III KK 382/12, publ. Lex nr 1308129 oraz z dnia 08.08.2013r., III KK 203/13, publ. Lex nr 1350556, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10.07.2013r., publ. Lex nr 1341265 oraz wyroki Sądów Apelacyjnych: w Szczecinie z dnia 28.02.2013r., II AKa 12/13, publ. Lex nr 1292861, w Katowicach z dnia 28.04.2005 r., II AKa 355/04, publ. Lex nr 164563 i w Lublinie z dnia 18.03.2010 r., II AKa 23/10, publ. Lex. nr 583680).

Stanowisko zaprezentowane w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku (s. 9-10) nie zasługuje na akceptację jako odosobnione, zaś judykaty, mające je wspierać pochodzą z okresu sprzed podjęcia przez Sąd Najwyższy powołanej wcześniej Uchwały I KZP 15/12, nadto pozbawione są kompleksowej, przekonującej analizy omawianego zagadnienia.

W świetle powyższej argumentacji sąd ad quem uznał, że w niniejszej sprawie nie było realnej potrzeby wydania nowego rozstrzygnięcia w przedmiocie kary łącznej, obejmującego skazania wyrokami Sądu Rejonowego w Kartuzach o sygnaturach II K 591/09, II K 480/09, II K 787/09 i II K 1033/09, albowiem w tym zakresie nie nastąpił skutek, o którym mowa w art. 575 § 1 k.p.k., co wynikało z braku przesłanek materialnoprawnych do orzeczenia nowej kary łącznej.

Kierując się przytoczonymi okolicznościami, Sąd Apelacyjny uchylił zaskarżony wyrok w punktach I, III i VI i w tej części postępowanie umorzył na podstawie art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k.

O zasądzeniu od Skarbu Państwa na rzecz obrońcy oskarżonego kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu w postępowaniu odwoławczym orzeczono na podstawie § 14 ust. 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. nr 163 nr 1348 ze zm.).

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 632 pkt 2 k.p.k.